

7. Ковалёв В.Н. Совершенствование механизма экономического стимулирования трудового потенциала. / В.Н. Ковалев, Е.А. Атаева. – Сборник научных трудов. Донецк: ДонНУ, 2010.

Лихацька О.В.

ДОЦІЛЬНІСТЬ ІНВЕСТУВАННЯ В АВТОМАТИЗАЦІЮ УПРАВЛІНСЬКОГО ПРОЦЕСУ У ВНЗ

Основною організаційною формою застосування системної обробки економічної інформації на організаційно - економічному об'єкті управління є автоматизована система управління (АСУ) різних рівнів і призначень. АСУ визначається як система "людина - машина", яка забезпечує ефективно функціонування об'єкта управління, здійснюється з використанням засобів обчислювальної, периферійної і організаційної техніки.

В нашій країні «ручне управління» домінує над автоматизованим. Інвестиції в автоматизацію управлінських процесів набирають оберту, але доцільність інвестування у процес управління вбачається не всіма керівниками. Це пояснюється нечітким уявленням про автоматизовані системи управління та автоматизоване робоче місце менеджера, які переваги надає автоматизація, для чого її необхідно впроваджувати в управлінський процес.

Метою даної роботи є виявлення проблем «ручної праці» у ВНЗ при вступній кампанії, розробка теоретичних та практичних рекомендацій щодо вирішення поставленої проблеми.

На прикладі вступної кампанії до ВНЗ України бачимо, що через складності в обробці великої кількості інформації про абітурієнтів майже вручну, приймальна комісія не встигає приділити увагу деяким важливим моментам через завантаженість роботою та великим обсягом поданих документів.

Через такі труднощі з прийомом документів у ВНЗ виникають багатоденні черги абітурієнтів до приймальної комісії, що викликає незручності як для вступників, так і для працівників освіти.

Розвиток автоматизованих систем характеризується розширенням взаємозв'язків окремих систем і підсистем, які об'єднують управління технологічними процесами, оперативне управління, оперативне і поточне планування, адміністративно - господарську діяльність має тенденцію до об'єднання їх у загальну багаторівневу систему інтегрованого управління об'єктом у цілому. [2, с. 108].

Але нас цікавить автоматичне робоче місце адміністратора чи менеджера на локальному рівні, як наприклад, робота приймальної комісії ВНЗ.

АРМ менеджера значно спрощує процес управління, бо виконує функції управління інформацією автоматично. В результаті такого управління менеджер, отримуючи інформацію на вході має можливість обробляти її за допомогою багатьох інтегрованих в АРМ функцій. В результаті, на виході отримуємо науково містку, точну, актуальну та якісну інформацію на свій певний запит. Спрямованість на автоматизацію трудового або управлінського процесу є не-

від'ємною складовою розвитку підприємства або установи. Автоматизація робочого місця приймальної комісії дозволяє оптимізувати управлінський процес.

Впровадження АСУ на прикладі MS Excel може бути використана для автоматизації роботи приймальної комісії, наприклад, в КІІ ДонНТУ.

Microsoft Excel - це складова частина пакету-прикладних програм Microsoft Office. Microsoft Excel - призначений для створення електронних таблиць і найбільшою перевагою є можливість досліджувати, аналізувати дані і виконувати обчислення. Інтерфейс Microsoft Excel вміщує ряд стандартних елементів Windows і ряд елементів властивих тільки Microsoft Excel. Крім того ця прикладна програма є одним з лідерів програм для проведення розрахунків як економічних, так і математичних. Електронні таблиці дозволяють аналізувати та вибрати будь-які дані, дають можливість автоматизації повторюваних команд без застосування команд на програмних мовах[1, с. 187].

Отже, поставимо задачу розробки цих функцій Excel для автоматизації окремих задач роботи приймальної комісії КІІ ДонНТУ з одного боку, і виявлення перспектив зарахування окремого абітурієнта – з іншого. Основні функції виконуються за допомогою функції ВПР. Для роботи необхідно зібрати вихідні данні. Для цього використаємо списки абітурієнтів ВНЗ, які подають документи на різні спеціальності. Для того, щоб провести аналіз можливості зарахування окремого абітурієнта, необхідно мати данні списків ще й тих, хто подав заявку на вступ за схожими спеціальностями цього ВНЗ і інших ВНЗ на аналогічні спеціальності з КІІ ДонНТУ.

Excel має велику кількість (більше двохсот) функцій для вирішення задач. Але найцікавішою є функція ВПР і її аналог ГПР. Ці функції використовуються для пошуку зв'язаних записів на великих листах чи книгах. ВПР використовують для пошуку в одному чи кількох стовбцях, ГПР - для пошуку в декількох строках [1, с. 193].

Наприклад, абітурієнт, що подав оригінали документів лише в КІІ ДонНТУ матиме великий шанс бути зарахованим у конкурсі (близько 100%). Ймовірність же бути зарахованим абітурієнта, що подав копію в КІІ ДонНТУ та ще в 10 ВНЗ дорівнюватиме приблизно 10%, в 49, крім КІІ ДонНТУ – 2%.

Крім того, Excel дає можливість впорядковувати дані за часом подання заявки, пільгами, конкурсними балами за атестатом та екзаменами, рейтинг КІІ ДонНТУ серед інших ВНЗ, кількість бюджетних місць тощо.

Ця програма може бути реалізована наступним чином. На кожен спеціальність має бути заведений окремий лист. На першому листі має бути таблиця з впровадженими функціями для розрахунків та прогнозування, що використовуватиме функцію ВПР про подачу абітурієнтами документів в інші ВНЗ та на інші спеціальності в КІІ ДонНТУ. В цій залежності можливо вирахувати від кількості поданих пакетів документів і статистичних даних прогнозований бал та можливість бути зарахованим. За вимогою абітурієнта приймальна комісія матиме змогу проінформувати окремого абітурієнта про його шанси в конкурсі (наприклад, електронною поштою), що є зручним та інноваційним у ВНЗ.

Запропонована програма для приймальної комісії значно полегшує її робо-

ту та сприяє більш точному аналізу даних. Інвестування у автоматизацію процесу прийому даних вступників є доцільною.

Значна економія часу роботи приймальної комісії дозволяє їй більше приділяти часу роботі з кожним абітурієнтом. Крім того, автоматизована система охоплюватиме всі процеси роботи, виникає можливість вибору оптимальних рішень з поміж запропонованих, а не розробляти їх вручну, на що теж використовується багато часу і сил. Інформація, пропонована АСУ є точною, актуальною та науково місткою, а швидке реагування на зміни зовнішнього середовища, фільтрація інформації на вході та її якість на виході створюють оптимальні умови для управління вступної кампанії.

Література

1. Дубина А., Орлова С., Шубина И., Хромов А. Excel для экономистов и менеджеров. Экономические расчёты и оптимизационное моделирование в среде Excel. – СПб.: Питер, 2009. – 295 с.
2. Методы классической и современной теории автоматического управления / Под ред. Н.Д. Егунова. Том 1. — М.: МГГУ, 2007. – 204 с.
3. Мыльник В.В. Инвестиционный менеджмент. – М.: Академический проект, 2008. – 272 с.
4. Уэйн Л. Винтон. Microsoft Excel 2007. Аналіз даних та бізнес-моделювання/Уэйн Л. Винстон. – СПб.: БХВ-Петербург, 2008. – 608 с.

Рак Ю.І., Моїсеева Ю.Ю.

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДОНЕЦЬКОГО РЕГІОНУ

Сучасний етап в економіці України обумовлює потребу посилення регіональних аспектів інноваційного розвитку, спрямованих на активізацію інноваційних процесів, успішне функціонування підприємництва і як результат - забезпечення високих темпів економічного зростання регіонів і держави в цілому. У цьому контексті рушієм інноваційних можливостей регіонів є науково-дослідна діяльність, особливо в умовах вищих навчальних закладів, для яких характерний високий потенціал ідей щодо наукових розробок: технічних, технологічних, організаційно - управлінських, інформаційних, соціальних [3].

На сьогодні питанням розвитку інноваційної діяльності у вищих навчальних закладах (ВНЗ) приділяють велику увагу такі вчені і науковці: В.Денисюк, В.О.Шпильова, А.Д. Рябцев, О.Є. Капустін, В.В.Дорофієнко та ін. Основні виміри інноваційних можливостей регіонів - це кількість освітніх, наукових установ чи організацій, співвідношення фундаментальних і прикладних досліджень та розробок, державного і приватного секторів їх фінансування, результати інноваційної діяльності у вигляді нових наукоємних продуктів та технологій, патентів і наукових публікацій.

Донецький регіон належить до п'ятірки областей (м. Київ, Харківська,